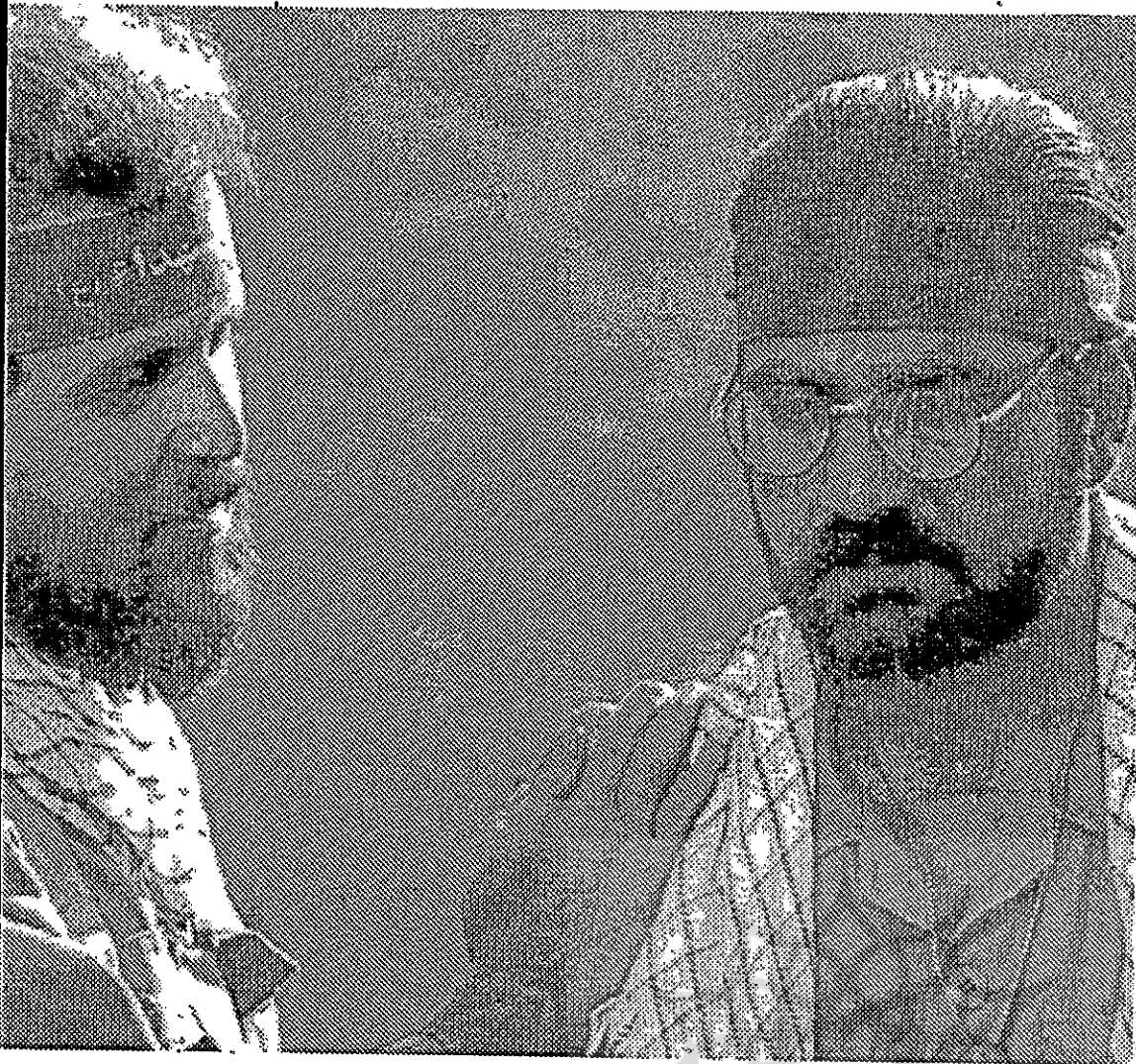

تجربه خیلی خوبی بود

همراه با پرویز پرستویی

■ مهکامه درودی

لیلی با من است

پرویز پرستویی را به عنوان بازیگر فیلمهای جنگی و درام می‌شناسیم. او در کارنامه سینمایی خود فیلم کم‌دی - جنگی لیلی با من است را نیز دارد که به عنوان یکی از آثار مطرح سینمای کم‌دی ایران معرفی شده است. در گفتگوی زیر، او درباره این تجربه صحبت می‌کند.

□ تجربه کار کم‌دی در «لیلی با من است» چگونه بود؟
پرویز پرستویی: با توجه به اینکه من تا قبل از این کار طنز یا کم‌دی موقعیت بازی نکرده بودم، در ابتدای کار بازی در این نقش بسیار دشوار بود. جایگزین کردن این نوع بازی با بازیهای که تا بحال داشتم برای من خیلی سخت بود. ولی خوب، خوشبختانه با کمک و یاری کمال تبریزی و تلاشی که کردم توانستم به آن بازی مورد نظر دست پیدا کنیم. لیلی با من است تجربه خیلی خوبی بود.

خود من از کار خیلی راضی هستم. تا قبل از بازتاب کار و اظهار نظر بینندگان و منتقدان خود من نمی‌توانستم قضاوت کنم که آیا کار من با موفقیت همراه بوده یا خیر. نوع بازتاب نشان داد که چندان هم بیراه نرفته‌ام.

□ دشواری نقش را چگونه برای خود حل کردید؟

■ دشواری نقش به این لحاظ بود که کار کم‌دی و طنز را در یک متنی انجام می‌دادیم که زمینه جنگ داشت. حالا اگر در زمینه‌های اجتماعی یا خانوادگی کار می‌کردیم دست و بال بازاری برای کار داشتیم. اما کار کم‌دی در یک زمینه جنگی یک مقداری احتیاط می‌طلبید، چرا که هیچ یک از ما قصد نداشتیم از اهدافی که در فیلم وجود داشت، جدا شویم. دشواری کار از اینجا نشأت می‌گرفت که باید کاری می‌کردیم که از آرمانها و پیام کلی فیلم خارج نشویم. قضیه نباید لو رفت و به لو رفتگی کشیده می‌شد. به این جهت سعی کردیم یک کم‌دی موقعیت ایجاد کنیم. در فضای یک کار جنگی، انجام چنین کاری دشوار بود.

□ هیچوقت فکر می‌کردید بتوانید در یک کار کم‌دی موفق عمل کنید؟

■ کار کم‌دی را خیلی دوست داشته و دارم، و بخصوص در تئاتر این نوع کار را خیلی انجام داده بودم. در رشته سینما با توجه به فیلمهای کم‌دی که قبل از این دیده بودم، برای خودم جای این نوع کار را پیدا نکرده بودم. فکر می‌کردم در این نوع کم‌دی‌هایی که دارد کار می‌شود و نوع محتوایی که دارند، جای برای من نیست. این فیلمها جنگی به دل نمی‌زدند و احساس نمی‌کردم من هم دوست دارم در این ژانر کاری را تجربه بکنم. ولی همیشه در صدد این بودم که اگر کاری پیش آمده که مقبول باشد، تجربه‌ای در این کار بکنم و خود را محک بزنام. خوشبختانه وقتی لیلی با من است پیشنهاد شد، دیدم نه تنها کار مایه‌های طنز دارم، بلکه کار نو و جدیدی است. این مسئله کار را سخت می‌کرد و همین سختی مرا بیشتر به وجد آورد و تشویق کرد که حتماً آنرا انجام دهم. احساس کردم اینجا جای آن است که کار کم‌دی را تجربه کنم. لیلی با من است کاری یکتا بعدی و از نوع کارهای رایج نبود.

□ برای بازی در نقش کم‌دی «لیلی با من است» از شیوه خاصی بهره گرفتید؟

خنده، یک خنده سالم

همراه با فردوس کاویانی

فردوس کاویانی کار هنری را به صورت آماتوری از دبستان شروع کرد. در تئاترهای مدرسه‌ای حضور پیدا کرد. کار حرفه‌ای را از سال ۱۳۴۷ با تئاتر ادامه داد. وی لیسانس تئاتر در رشته «بازیگری» از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران دارد. کاویانی عمده فعالیت‌های سینمایی خود را پس از انقلاب شروع کرد. رسول پسر ابرالقاسم، چوپانان کویر، در مسیر تندباد، سوالان، اجاره نشین‌ها، دخترک کنار مرداب، بهار در پائیز، همه دختران من، بانو و سفر پرماجرا از جمله این فیلم‌ها هستند. در تلویزیون وی در مجموعه‌هایی چون به دنبال سیمرخ، رازیان اخبار، طنزآوران، آینه، با اجازه و هسران دیده شده است.

□ در تئاتر با شروع کار بازیگری، نقش‌های جدی داشتید یا کم‌دی؟

■ سعی کردم در این کار بخصوص از کم‌دی موقعیت استفاده کنم.

□ بعد از «لیلی با من است» پیشنهاد برای بازی در فیلم‌های کم‌دی دیگری هم به شما شد؟

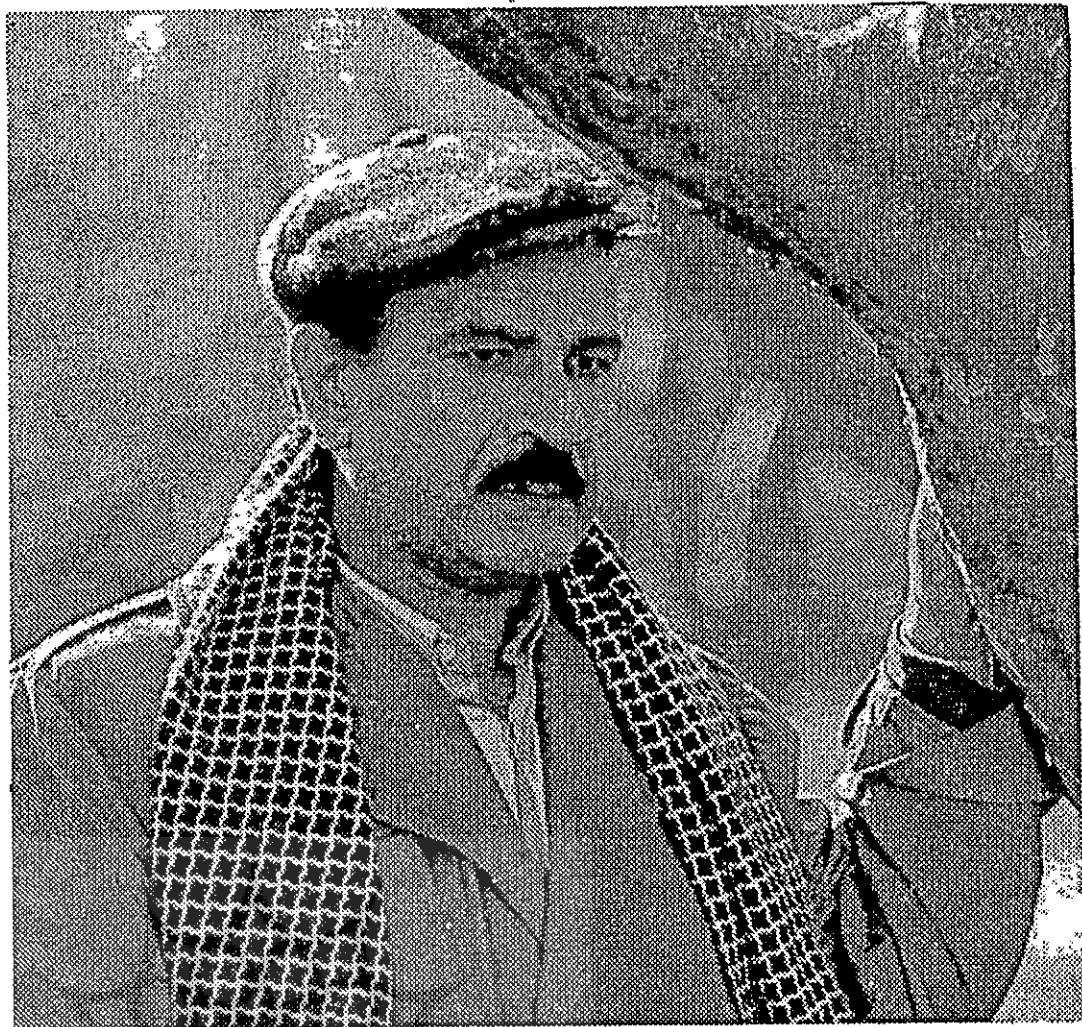
■ یکی دو مورد در همین زمینه پیشنهاد شد، ولی از آنجا که سعی دارم کفایت کار را در نظر بگیرم و آمار کار در این حرفه برای من مهم نیست، آنها را رد کردم. دیدم حیث است بخوام همان کار را دوباره به همان شکل تکرار کنم. دوست دارم باز هم در فیلمهایی بازی کنم، ولی دلم می‌خواهد این فیلمها فرم دیگری داشته باشند و با نگاهی دیگر به موضوع بنگرند. اگر قرار باشد من دوباره «لیلی ...» را تکرار کنم، کار خاصی نکرده‌ام. به همین دلیل ترجیح دادم در این فیلمها بازی نکنم.

اگر در سینما طی این مدت فعالیتی نداشتیم، اما در تئاتر، درگیر تئاتر عشق‌آباد بودم. فکر می‌کنم آن چیزی را که بعد از «لیلی ...» مد نظرم بود و می‌خواستم بدست آورم در این تئاتر بدست آوردم. می‌توان گفت همان قضیه به شکلی دیگر در این سو برابیم اتفاق افتاد.

□ بازیگران مورد علاقه کم‌دی‌تان کدام‌ها هستند؟
■ کارهای اکبر عبدی را خیلی دوست دارم، و همچنین علیرضا خمسه و حمید جبلی. اینها کسانی هستند که در رشته کم‌دی کار کرده‌اند و در خیلی زمینه‌ها موفق بوده‌اند. در بین هنرمندان خارجی، کسانی چون چارلی، هارولد لویید و جری لوییس از بازیگرانی هستند که من از قدیم با آنها ارتباط خوبی برقرار کرده‌ام.

برگردان سینمایی فیلمنامه‌ها

گفتگو با مهشید افشارزاده

سفر پرماجرا

□ بازیگران زن چگونه می‌توانند در نقش‌های کمدی و فیلم‌های کمدی حضور داشته باشند؟

■ به نظر من هیچ تفاوتی وجود ندارد. یکی بازیگر زن می‌تواند همپای بازیگر مرد در یک کار کمدی هم موفق باشد. شرط قضیه این است که فیلمنامه خراب و درست باشد، پرداخت درستی از شخصیت‌ها ارایه دهد، از نظر منطقی کلامی صحیح باشد و صحنه‌پردازی‌هایش دربیاید. آن وقت است که یک فیلم موفق کمدی ارایه می‌شود و فرقی نمی‌کند که در این فیلم یک خانم بازیگر بازی کند یا یک بازیگر مرد.

این نکته را از این جهت می‌گیریم که وظیفه بازیگر سروکار داشتن یا یک کاراکتر است. هر کاراکتری هم روان‌شناسی خاص خود را دارد بنابراین اگر فیلمساز یا فیلمنامه‌نویس بتواند آن کاراکتر خوب را ارایه دهد و داستان را خوب دربیآورد، بالطبع بازیگر هم راحت‌تر می‌تواند آن نقش را بازی کند. ما در کار فیلمسازان موفق همیشه این نکته را دیده‌ایم. بازیگران فیلم‌های این دسته همیشه بازیگران موفقی بوده‌اند. در این شرایط آنها نتوانسته‌اند یک بازی حسی و خلاق از بازیگر بگیرند و او را در فیلم خود مطرح کنند.

□ در این بین بازی در یک فیلم یا نقش کمدی، بازی ویژه‌ای را از سوی بازیگر می‌طلبد؟

■ اگر آن کاراکتر در فیلمنامه به درستی معرفی شده باشد و از شخصیت‌پردازی صحیح بهره گرفته باشد، بازیگر

■ فکر می‌کنم چنین باشد. البته ممکن است فیلمسازانی موجود باشند که با ترندهایی ویژه و یا تدوین مخصوص فیلم خود، لحظات کمدی را در فیلم‌های خود بوجود بیاورند، بدون اینکه بازیگر مجبور باشد کمدی بازی کند. □ شما کدامیک را بیشتر دارید، کمدی موقعیت یا کمدی شخصیت؟

■ هر دو را دوست دارم.

□ پس فرقی برایتان ندارد در کدامیک بازی کنید؟

■ ممکن است فرق کند. ولی در هر صورت باید ببینیم آن فیلم‌نامه بخصوص چه چیزی را می‌طلبد و می‌پذیرد.

□ سؤال را از این جهت کردم که تماشاگران شما را در تلویزیون و سینما در نقش کاراکترهایی دیده‌اند که بیشتر سمت و سوی کمدی شخصیت داشته است.

■ بله، همینطور است. اما در هر صورت من قبل از حضور در یک کار، آنرا بررسی می‌کنم. پس از آن، با ایده‌هایی که خودم دارم و یا می‌خواهم که آن نقش چنین باشد، تصمیم می‌گیرم که این‌گونه بازی کنم. برای مثال در همسران وقتی برای اولین بار قصه‌های آنرا شنیدم و فیلم‌نامه را خواندم، فکر کردم باید کاری بکنم که هموطنانم را از کوچک تا بزرگ به خنده وادارم. یک خنده سالم.

□ از کلیشه شدن در نوع خاصی از کمدی واهمه ندارید؟

■ امیدوارم چنین نشود. سعی کرده‌ام در هر کاری متفاوت عمل کنم. البته نتیجه آنرا نمی‌دانم.

□ احتمال دارد شما را در نقش‌های جدی هم ببینیم؟

■ بله. ولی بطور غریزی در همان نقش‌های جدی هم رگه‌هایی از طنز و کمدی را بوجود می‌آورم.

□ ناخودآگاه؟

■ خیر، خودآگاه. یعنی ممکن است نقش خیلی جدی باشد، ولی این جدی بودن باز جدی خشک نیست. بازی من از خشکی نقش می‌کاهد.

فردوس کاویانی: تا آن‌جا که یادم می‌آید در تئاتر در کارهای جدی حضور داشتم، اما نقش من به صورت طنز و کمدی بوده است. در این نمایش‌ها با توجه به اینکه موضوعات سنگین بوده، سعی کردم با اضافه کردن طنز و کمدی، در شکل فرهنگی‌اش و نه بصورت لودگی - کمی آنها را از جدی بودن دور کنم.

□ این کار را خودتان شخصاً انجام می‌دادید یا با همراهی و همکاری کارگردانان بود؟

■ من همیشه نقشم را ارائه می‌دهم. بعد کارگردان درباره آن نظر می‌داد. در تئاتر بیشتر خود ما بازیگران ارائه دهنده کار هستیم. بعد از آن کارگردان، بازی را اصلاح می‌کند. این اصلاح شدن نسبت به معنایی که ما از نقش و کار داریم، صورت می‌گیرد.

□ چرا به سراغ بازیگری کمدی رفته‌اید؟

■ خصلت خود من، اینگونه است. دوست دارم مردم کشورمان شاد باشند. این مسئله برای من خیلی مهم است که شادی هموطنانم را ببینم. بنابراین به طرف این کار کشیده شدم. احساس کردم اینگونه بهتر می‌توانم خدمت کنم.

□ فقط همین دلیل باعث شد به سینمای کمدی روی بیاورید؟

■ خودم هم این نوع کار را بیشتر دوست دارم. حتی در تئاتر هم سعی می‌کنم به همین صورت عمل کنم.

□ و در خودتان هم زمینه‌های این کار را می‌دیدید؟

■ بله، از دوران کودکی چنین بود. در بچگی وقتی برای جمع خانواده و فامیل نقشی را بازی می‌کردم، می‌دیدم بدون آنکه خودم خواسته باشم، آنها از کارهای من به خنده می‌افتند. در درونم اتفاقی رخ داد که احساس کردم این نوع بازی را دوست دارم و می‌توانم آن را انجام دهم.

□ می‌خواهید بگوئید بازیگری کمدی بیشتر یک چیز غریزی است؟